

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

ЖОБА

«Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған ойынтерапиясы»

Ойынтерапевтердің, мектепке дейінгі ұйымдардың, орта білім беру
ұйымдарының, түзету мектептерінің, оңалту орталықтарының, ПМПК
педагогтерінің біліктілігін арттыру курсының

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Дайындаған:

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

Астана қ., 2025ж.

МАЗМҰНЫ

Бөлім 1.	Жалпы ережелер	3
Бөлім 2.	Глоссарий	5
Бөлім 3.	Бағдарламаның тақырыбы	6
Бөлім 4.	Бағдарламаның мақсаты, міндеті және күтілетін нәтижелері	6
Бөлім 5.	Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны	7
Бөлім 6.	Оқу процесін ұйымдастыру	10
Бөлім 7.	Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	11
Бөлім 8.	Оқу нәтижелерін бағалау	12
Бөлім 9.	Курстан кейінгі сүйемелдеу	12
Бөлім 10.	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	13
Қосымша 1	Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері	14

1- бөлім. Жалпы ережелер.

Бағдарлама ойын терапевттерінің, мектепке дейінгі ұйымдардың, түзету мектептерінің, оңалту орталықтарының, ПМПК педагогтарының кәсіби қиындықтары мен қажеттіліктерін зерттеу арқылы анықталған неғұрлым талап етілетін білім кешенін қамтиды. Педагог кадрларды қайта даярлау курсының жұмыс оқу жоспары нормативтік-құқықтық актілердің ережелері мен талаптары негізінде әзірленді:

-Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Заңы,

-«Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» бұйрығы,

-Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 544 және Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2023 жылғы 24 қазандағы № 322 Бірлескен бұйрығы,

-«Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы №175 бұйрығы,

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы. "Педагог лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2009 жылғы 17 тамызда № 5750 болып тіркелді,

-«Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген адамдар лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 31 наурыздағы № 121 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 бұйрығы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 4 сәуірде № 27394 болып тіркелді.

Ойын – балалардың негізгі әрекеті. Балаларға арналған ойын – оның сезімдері мен тәжірибесі туралы айтудың ең табиғи тәсілі. Ойын – оның эмоционалдық және әлеуметтік тәжірибесін жинақтауға, білім алуға және бұрыннан бар дағдыларды жетілдіруге мүмкіндік беретін бала әрекетінің ерекше түрі. Ойын баланың кішкентай кезінен бастап сүйікті ісі және жетекші іс-әрекеті. Ойын баланың барлық ойлау процестерінің дамуына ықпал етеді және бір-бірімен оқудың және өзара әрекеттесудің негізгі тәсілі болып табылады. Ойында бала өзінің эмоциясы мен сезімін көрсетеді. Ойын барысында адами қарым-қатынас нормаларын қалыптастыруға, баланың адамгершілік қасиеттерін дамытуға және психикалық процестерді жетілдіруге қолайлы жағдайлар

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

жасалады. Ойын барысында балалар ұжымдық іс-әрекетте өзара әрекеттесу дағдыларын игереді: бірлесіп әрекет ету қабілеті (ынтымақтасу дағдысы), басқалардың мүдделерін ескеру (өзіндік және өзара бақылау), өз мүдделерін ортақ мүдделерге бағындыру, ықыласпен қарау және дұрыс шешім қабылдау.

«Ойын терапиясы» термині ойын әрекеттерінің болуын болжайды. Ойын терапиясы – мұғалім баланың жеке және эмоционалдық дамуын тежейтін психологиялық және әлеуметтік мәселелерді жеңуге көмектесу үшін ойынның емдік әсерлерін қолданатын психотерапияның бір түрі.

Ойын терапиясы келесі функцияларды орындауға мүмкіндік береді:

- Коммуникативті-эмоционалды байланыс орнату;
- Релаксация - жүйке жүйесіндегі стресстен туындаған эмоционалдық стрессті жеңілдету;
- Тәрбиелік – девантты мінез-құлықты психотренинг және психокоррекциялау;
- Дамытушылық – психикалық процестерді, қозғалыс сферасын дамыту;
- Дидактикалық (білім беру) – бізді қоршаған әлем туралы ақпаратпен байыту.

Педагогикалық түзету-бұл пациентке сабақ түрінде де, даму барысын динамикалық бақылау түрінде де, ата-аналарға да ұсыныстар түрінде көмек көрсетуге бағытталған шаралар кешені. Пациенттер құрамының гетерогенділігі қабілеттер мен дағдыларда, әлеуметтік маңызды дағдыларда, эмоционалды-еріктік қасиеттердің көрінісінде көрінеді.

Жеке түзетуті қажет ететін пациенттердегі белгілі бір психофизикалық функциялардың біркелкі емес бұзылуынан (қозғалыс ойындарында кеңістіктікті бағдарлау, логикалық, дидактикалық ойындарда өнімділікті дамыту және т.б.) туындайды. Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың когнитивті, сенсомоторлы және эмоционалды-ерікті даму деңгейі олардың арнайы (түзету) білім беру ұйымдарына ұсынылған Бағдарламаны толық көлемде меңгеруіне мүмкіндік бермейді. Балаларды оқыту арнайы шарттарды сақтауды ғана емес, сонымен қатар жетістікке қойылатын талаптардың деңгейін төмендетуді талап етеді.

Орталықтағы ойын технологиясын қолдану арқылы өткізілетін коррекциялық сабақтар балаларға әлеуметтік мінез-құлықтың қажетті формалары мен дағдыларын береді және оларды отбасылық ортада жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Әзірленген білім беру бағдарламасы (ББ) ойынтерапиясы саласындағы теориялық және практикалық білімді нығайтуға көмектеседі. Бұл оқу бағдарламасы инклюзивті ортада ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істейтін педагогтерге ұсынылады.

2 - бөлім. Глоссарий.

Арнайы педагогика – педагогикалық білімнің құрамдас бір бөлігі болғанына қарамастан, көлемді ғылым саласы (латын тілінен аударғанда *specialis* – туыс, түр) деген мағынаны береді. Нақты түрдегі қабылданған анықтамасы, арнайы педагогика – мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға арнайы білім берудің теориясы мен технологиясын зерттейтін ғылым.

Арнаулы (түзету) білім беру мекемелері – мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға арналған білім беру мекемелері.

Арнаулы білім беру жағдайлары – мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға жалпы білім беру мен кәсіптік білім берудегі арнаулы оқыту мен тәрбие жағдайлары.

АСБ -аутистік спектрдің бұзылуы (ағылш. *autism spectrum disorder, ASD*; оның ішінде ескірген диагноздар: балалар аутизмі, ерте нәрестелік аутизм, атиптік аутизм, Каннердің аутизмі, жоғары функционалды аутизм, қосымша түсіндірулерсіз дамудың алғашқы бұзылуы, баланың ыдырауы және Аспергер синдромы 1:53) — нейроонтогенетикалық бұзылыс, яғни нәрестелік немесе балалық шақтағы психикалық дамудың бұзылуы, әлеуметтік өзара әрекеттесуді және қоғамдық байланыстарды бастау және қолдау қабілетінің тұрақты жетіспеушілігімен, сондай-ақ шектеулі мүдделермен және жиі қайталанатын мінез-құлық әрекеттерімен сипатталады.

ЕБҚЕ-бұл ерекше білім беруді қажет ететін.

Ойын терапиясы – педагог баланың жеке және эмоционалдық дамуын тежейтін психологиялық және әлеуметтік проблемаларды жеңуге көмектесу үшін ойынның емдік әсерлерін қолданатын психотерапияның бір түрі.

Ойын – бала әрекетінің ерекше түрі, ол оған өзінің эмоционалдық және әлеуметтік тәжірибесін жинақтауға, білім алуға және өзінде бар дағдыларды жетілдіруге мүмкіндік береді.

Инклюзивті білім беру (ағылш. *inclusion*-білім беруді, бірлесіп оқытуды қамтитын қосу) - қолда бар физикалық, зияткерлік, әлеуметтік, эмоционалдық, тілдік және басқа да ерекшеліктеріне қарамастан, әрбір адамға жалпы білім беру мекемелерінде оқуға мүмкіндік берілетін оқыту нысаны.

Коррекция – (лат. *correction* – түзеу) – балалардың психикалық және дене дамуының кемшіліктерін түзетуге немесе оның салдарын жеңілдетуге бағытталған педагогикалық шаралар жүйесі.

Психикалық дамуында тежелуі бар балалар – әдетте ұзақ уақытта әр түрлі себептегі науқастар салдарынан, түрлі созылмалы аурулардан, туа біткен және жүре пайда болған соматикалық жүйедегі ақаулардан, балалар неврозынан жапа шеккендер. Психикалық тежелген балаларды жан-жақты зерттеу 1960 жылдардан басталды: осы жылдары енгізілген міндетті орта білім беру жүйесіндегі өзгерістер, жалпы білім беретін мектептердің бағдарламаларының күрделенуі

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

көптеген балалардың сабақ үлгерімін төмендетті. Тіптен кейбіреулері бағдарламаны игере алмайды, білім сапасы төмендей бастады.

3- бөлім. Бағдарламаның тақырыбы.

Қазіргі уақытта инклюзивті қоғам саласындағы педагогтердің, мектепке дейінгі ұйымдар педагогтерінің, оңалту орталықтарындағы ойынтерапевтердің, орта білім беру ұйымдары, түзету мектептері, ПМПК-ның негізгі міндеттері: білім беру ұйымдарында арнайы білім беруді реттейтін нормативтік құқықтық актілерді зерделеу; ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен ойын терапевттерінің жұмыс жасай білуі мен дағдылары; ойын терапиясында қолданылатын әдістермен танысу; әртүрлі бұзылулары бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар.

Бағдарлама кәсіби қиындықтар мен қажеттіліктерді, инклюзивті қоғам саласындағы педагогтарды, мектепке дейінгі ұйымдардың, түзету мектептерінің педагогтарын, оңалту орталықтарының ойын терапевттерін сұрау арқылы анықталатын ең сұранысқа ие білім кешенін ұсынады.

4- бөлім. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері.

Бағдарламаның мақсаты – ойын терапевті маманының кәсіби құзыреттілігін арттыру, ойын әдістері арқылы ерекше білім беруді қажет ететін балалардың әлеуметтік дағдыларын, эмоционалды реттеуді және психомоторлық функцияларды дамыту, олардың өзін-өзі бағалауы мен қарым-қатынас жасау қабілеттерін жақсарту.

Мақсатқа жету үшін келесі міндеттер айқындалады:

1) білім беру ұйымдарындағы арнайы білім беруді реттейтін нормативтік құқықтық актілерді зерделеу;

2) ерекше білім беруді қажет ететін балаларды оңалтудағы ойын терапевтінің рөлі туралы түсініктерді кеңейту;

3) ойын әрекетін ұйымдастырудың заманауи тәсілдерімен және ойын терапиясында қолданылатын басқа да әдістермен танысу;

4) үйде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ойын әрекетіне жағдай жасау.

Курсты аяқтағаннан кейін инклюзивті ортада ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмыс істейтін педагогтер:

1) олар нормативтік құқықтық актілерді, ойын терапиясының маңыздылығы мен ерекшеліктерін, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оңалтудағы ойын терапиясының рөлін біледі, ойыншықтарды, ойындарды баланың мүмкіндіктеріне сәйкес дұрыс қолдана алады;

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

2) ойын терапиясы саласында қолданылатын әдістерді зерттейді, сенсорлық интеграция әдісінде қолданылатын құралдармен танысады, біріккен сабақты қалай тиімді ұйымдастыруға болатындығын біледі;

3) ерекше білім беруді қажет ететін балалардың ата-аналары ойын терапевтінің кеңесін ала алады, ата-аналар мен балалар арасындағы қарым-қатынастағы "отбасылық жұмсақ мектептің" маңыздылығы туралы ақпарат алады.

5-бөлім. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны.

Тыңдаушыда белгіленген мақсат пен міндеттерге сәйкес келетін кәсіби білімді, дағдыларды қалыптастыру үшін бағдарламаның мазмұны 4 модульді меңгеруді қамтамасыз етеді:

- 1) Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету;
- 2) ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оңалтудағы ойынтерапевтінің рөлі;
- 3) ойын әрекетін ұйымдастырудың заманауи тәсілдері;
- 4) ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар;

1- Модуль. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету.

Бұл модульде педагогикалық кадрлардың ойынтерапиясы бойынша нормативтік-құқықтық құжаттарға талдау жасалады. Нормативтік-құқықтық актілердің негізгі ережелері мен талаптары, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ ҚРЗ, «Білім берудің барлық деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы.

2-Модуль.Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оңалтудағы ойынтерапевтінің рөлі

Бұл модульде ойын терапиясы саласындағы жалпы білімді, ерекше білім беруді қажет ететін балаларға арналған ойын түрлерін, танымдық процестер туралы ақпарат, ұсақ және ірі моториканы дамытудың маңыздылығы, ойлауды, есте сақтауды дамыту үшін қолданылатын ойындар мен жаттығулардың тиімділігі және АВА әдісінің элементтері туралы ақпараттар қарастырылған.

3-Модуль. Ойын әрекетін ұйымдастырудың заманауи тәсілдері.

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

Бұл модульде ерекше білім беруді қажет ететін балаларға арналған біріктірілген сабақ пен топтық ойындарды тиімді ұйымдастыру, сенсорлық интеграция туралы білімді көрсету, сенсорлық интеграция әдісінде қолданылатын құралдармен танысу және ойын терапиясы саласында қолданылатын басқа әдістердің ерекшеліктері қарастырылады.

4-Модуль. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар.

Бұл модульде оңалту жұмысындағы "отбасылық жұмсақ мектеп" әдісінің маңыздылығы туралы ақпарат беріледі, "отбасылық жұмсақ мектеп" әдісінде қолданылатын құралдармен танысады, ерекше білім беруді қажет ететін балалардың ата-аналары үшін "Аналар мектебін" қалай дұрыс ұйымдастыру керектігін біледі.

Бағдарлама жоспары:

№	Сабақтың тақырыбы	Теориялық сабақтар	Практикалық жұмыс	Барлығы	Өткізу түрі
1	2	3	4	5	6
1-Модуль. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету					
Оқытудың күтілетін нәтижелері: педагог кадрлардың кәсіби құзыреттілігін арттыру есебінен білім сапасын реттейтін мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын білу.					
1.1	Қазақстан Республикасының білім мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы	2	2	4	Слайд-презентация
1.2	Арнайы білім беру ұйымдары түрлерінің қызметінің үлгілік қағидалары	2	2	4	Слайд-презентация
Барлығы:		8			
2-Модуль. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оңалтудағы ойынтерапевтінің рөлі					

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

<i>Оқытудың күтілетін нәтижелері:</i> ойын терапиясы саласындағы жалпы білім көрсетіледі және ойын терапиясында қолданылатын әдістермен танысады.				
2.1	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған ойындарды ойынтерапиясы сабағында тиімді қолдану	2	35	Слайд-презентация
2.2	Зейінін тұрақтандыру, есте сақтау, ойлау қабілеттерін жақсарту мақсатында қолданылатын ойындарды ойынтерапиясы сабағында қолдану	1	45	Сұрақ-жауап
2.3	Аутизм: Мінез-құлқында ерекшеліктері бар (аутизм) балаларды оңалту жолдары	2	35	Слайд-презентация
2.4	Аутизм және аутизм спектрінің бұзылуы бар балалармен ойынтерапиясы сабақтарын өткізу ерекшеліктері	2	35	Слайд-презентация
2.5	Ірі және ұсақ моториканы дамытуға, қабылдау қабілетін жақсартуға арналған ойындарды сабақта қолдану	2	35	Слайд-презентация
Барлығы:		25		
3- Модуль. Ойын әрекетін ұйымдастырудың заманауи тәсілдері.				
<i>Оқытудың күтілетін нәтижелері:</i> Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға ойын әрекетін ұйымдастырудың заманауи тәсілдерімен танысу				
3.1	Ойынтерапевті жұмысындағы сенсорлық интеграцияның маңызы	2	24	Слайд-презентация
3.2	Сенсомоторлы дамуы бұзылған балалармен коррекциялық жұмыстың ерекшелігі	1	23	Сұрақ-жауап
3.3	Ойынтерапиясындағы біріктірілген сабақ	2	35	Слайд-презентация
3.4	Біріктірілген сабақ, балалардың шығармашылық қабілетін дамыту құралы ретінде	2	35	Слайд-презентация
3.5	Топтық ойынтерапиясын ұйымдастыру және өткізу	2	24	Слайд-презентация
3.6	Топтық ойынтерапиясы арқылы ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың қарым-қатынас жасау қабілетін дамыту	2	24	Слайд-презентация

Барлығы:		25			
4-Модуль. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар.					
Оқытудың күтілетін нәтижелері: үй жағдайында ерекше білім беру қажеттіліктері бар ата-аналарға арналған кеңестер, ұсыныстар					
4.1	«Аналар мектебін» тиімді ұйымдастыру	2	2	4	Слайд-презентация
4.2	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен ойын терапевтінің жұмысындағы "отбасылық жұмсақ мектептің" рөлі	2	2	4	Сұрақ-жауап
4.3	«Отбасылық жұмсақ мектеп» әдісін ойынтерапиясы сабағында қолданудың тиімділігі	2	3	5	Слайд-презентация
4.4	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар	2	3	5	Слайд-презентация
Барлығы:		18			
Жобаны қорғау		2			
Қорытынды тестілеу		2			
Барлығы:		80			

6- Бөлім. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курстары білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, келісуді және бекітуді, сондай-ақ педагогтердің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді және білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторингті, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру мен өткізуді регламенттейтін Ережеге сәйкес ұйымдастырылады:

1) еңбек қызметінен қол үзбей (оның ішінде қашықтықтан оқыту тәсілімен);

2) жалақысын сақтай отырып, еңбек қызметінен қол үзіп (оның ішінде қашықтықтан оқыту тәсілімен);

3) аралас (қашықтықтан оқытуды қолдана отырып, күндізгі).

Курсты өткізу кезеңінде жеке дәрістер оқуға және практикалық сабақтарды жүргізуге ұйым әдіскерлерді, педагогтарды, білім беру ұйымдарының басшыларын, практикаларды, өндірістік кәсіпорындардың мамандарын, өңірлік

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

кәсіпкерлер палаталарының, жұмыс берушілер қауымдастықтарының өкілдерін тартады.

Оқу процесі оқу жоспарымен, жылдық кестемен, ұйымның сабақ кестесімен реттеледі.

Курстың ұзақтығы: 80 сағат

Біліктілікті арттыру курсының оқу процесін ұйымдастыру шарттары:

- 1) белгіленген оқу жоспарына, сабақ кестесіне сәйкес оқуға;
- 2) оқу тәртібі мен мінез-құлық нормаларын сақтауға, оның ішінде профессор-оқытушылар құрамына және басқа да білім алушыларға құрмет көрсетуге, олардың ар-намысы мен қадір-қасиетіне қол сұғпауға;
- 3) біліктілікті арттыру курсының кестесіне сәйкес барлық сабақтардың кемінде 80% - қатысуға;
- 4) алынған ең жоғары балдың кемінде 50% көлемінде қорытынды тестілеуден өтуге міндетті.

7-бөлім. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету әдістемелік ұсынымдардың мынадай құрылымын қамтиды:

- 1) дәріс кешені:
 - дәріс тезистері
 - иллюстрациялық материал
 - әдебиет
 - бақылау сұрақтары (кері байланыс).
- 2) практикалық сабақтар:
 - мақсат
 - оқыту міндеттері
 - тақырыптың негізгі сұрақтары
 - түпкілікті нәтижелерге қол жеткізу үшін оқытудың негізгі нысандары/әдістері/технологиялары
 - әдебиет
 - бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).
- 3) өзіндік жұмыс:
 - тапсырмалар
 - орындау/ бағалау нысаны (реферат, презентация, тапсырмалар, тесттер,
 - тапсыру мерзімі
 - әдебиет
 - бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.).

8- бөлім. Оқу нәтижелерін бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау жобаны қорғау, тестілеу нысанында жүргізіледі (1-қосымша).

Жобаны қорғау жеке жұмыс түрінде өтеді. Әр тыңдаушы өз жобасын дайындайды.

Өзіндік жұмыс барысында тыңдаушылар қызметті жоспарлауды, ұйымдастыруды және талдауды көздейтін жеке тапсырманы орындайды.

Қорытынды тестілеу біліктілікті арттыру курстары бағдарламасының мазмұны бойынша сұрақтарға жауаптарды қамтиды. Қорытынды тестілеу үшін ең жоғары балл - 100 балл, ең аз - 50 балл.

50 және одан көп балл алған тыңдаушыға сертификат беріледі. Әйтпесе, біліктілікті арттыру курсын тыңдау туралы анықтама беріледі.

Сертификат алмаған тыңдаушылардың мүмкіндігі бар:

- 1) жылына бір реттен артық емес білімді қайта бағалауға;
- 2) тыңдаушылардың келесі ағымымен білімді қайта бағалауға;
- 3) ағымдағы жыл ішінде дәлелді себептермен бір ағыннан екінші ағынға ауыстыруға құқылы.

4) растайтын құжаттарды ұсына отырып, дәлелді себеппен үзілген курсты аяқтауға құқылы.

Біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламасына сәйкес қорытынды бағалаудан сәтті өткен тыңдаушыларға тақырып пен сағат көлемі көрсетілген біліктілікті арттыру курстарының тақырыбы бойынша сертификат беріледі

9- бөлім. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Курстан кейінгі сүйемелдеу білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, келісуді және бекітуді, сондай-ақ педагогтердің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді және білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторингті, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру мен өткізуді регламенттейтін ережеге сәйкес ұйымдастырылады.

Курстан кейінгі қолдаудың мазмұны біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының мақсаттарымен, міндеттерімен және күтілетін нәтижелерімен анықталады.

Педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді жүргізу нысандарына мыналар жатады:

- 1) тыңдаушыларға олардың педагогикалық, зерттеу және рефлексивті қызметінде әдістемелік, консультациялық көмек көрсету;
- 2) педагогикалық және зерттеу қызметінің нәтижелерін жариялауды дайындауда консультациялық көмек көрсету;

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

3) педагогтердің кәсіби қоғамдастықтарының жұмысын ұйымдастыру және қолдау, оның ішінде тәжірибе алмасу жөніндегі іс-шараларды (конкурстар, конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер және басқа да білім беру іс-шаралары) өткізу.

Курстан кейінгі сүйемелдеу нәтижелерін талдау және білім беру бағдарламаларының тиімділігіне мониторинг үш жылда кемінде 1 (бір) рет жүргізіледі.

10- бөлім. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер тізімі:

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ Заңы;
2. «Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Заңы;
3. Гарри Ландрет. Ойын терапиясы. Қарым-қатынас өнері. – М.: Диалектика. 2021.-368 б.
4. М.А. Панфилова. Қарым-қатынастың ойын терапиясы.-Гном және Д.2020.-160 б.
5. Е.Б. Богина.Ойын терапиясының теориясы мен практикасы.Еркін ойын әдісі.- Флинта.2019.-144 б.
6. Е. А. Пиотровская. Ойын терапиясы. Сіздің балаңызға арналған Алтын парашют. "АСТ баспасы", 2023.- 180 б.

Қосымша әдебиеттер тізімі:

1. Филипп Перри. Менің ата-анамның бұл туралы білмегені қандай өкінішті (және менің балаларымның жолы болды, себебі мен бұл туралы қазір білемін). М., Эксмо, 2020.- 299 б.
2. Уильямс Катрина, Робертс Жаклин. Аутизмді түсіну.- Феникс, 2021.-183 б.
3. Анита Банди, Шелли Лейн, Элизабет Мюррей. Сенсорлық интеграция. Теория және практика. - Теревинф, 2018.-768 б.
4. https://ust.kz/word/sensorlyq_oiyndar-107100.html
5. <https://infolesson.kz/oldi-sa-motorikasin-damitua-arnalan-oyindar-1214814.html>

Қорытынды жұмыстарды бағалау критерийлері

Өзіндік жұмысты бағалау критерийлері:

Курстың даму деңгейін анықтау үшін келесі параметрлер қолданылады:

- 1) оқытылатын модуль бойынша оқу материалының мазмұнын игеру;
- 2) зерттелетін материалды практикалық қолдану;
- 3) ақпаратты талдау және синтездеу;
- 5) қорытынды жасай білу.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысты орындау бойынша білімдерін бағалау балдарды бес балдық жүйеге ауыстыру арқылы жүзеге асырылады:

- 1) «Өте жақсы»: 9-10 балл (85-100%);
- 2) «Жақсы»: 7-8 балл (75-84%);
- 3) «қанағаттанарлық»: 5-6 балл (50 - 74%).

Жобаны бағалау критерийлері

Курстың даму деңгейін анықтау үшін келесі параметрлер қолданылады:

- 1) жобаның негіздемесі;
- 2) жобалық идеяның креативтілігі;
- 3) жобаны іске асыру жоспары;
- 4) алған білімдерін көрсету;
- 5) әлеуетті нәтижелілік.

Жобаның құрылымы

Бір жобалық тақырыпта 4-5 тыңдаушыдан тұратын топ жұмыс істейді. Әр топ өз жобасын дайындайды.

Жоба келесі құрылымдық элементтерден тұрады:

- 1) титул парағы (ұйымның атауы, әзірлеушінің Т.А. Ә., жылы, қаласы көрсетіледі).
- 2) Мазмұны (Кіріспе, Негізгі бөлім, қорытынды, қосымша).
- 3) кіріспе (таңдалған тақырыптың өзектілігі, жұмыстың мақсаттары мен міндеттері, негізгі проблеманы тұжырымдау және қысқаша сипаттау негіздемесі беріледі).
- 4) Негізгі бөлім (кіріспеде қойылған мәселе ашылады, қолда бар тиімді практиканың көздері мен материалдарында жобалық идея баяндалады, жобаны іске асырудың іс-қимылдары (кезеңдері) жоспарланады, жобаны бағалау критерийлері, көрсеткіштері, индикаторлары және оның болашақ дамытушы, оқытушы, қалыптастырушы әсері айқындалады.
- 5) қорытынды (жобаның тәуекелдері тіркеледі, жалпылау жасалады немесе зерттеу нәтижелерін нақты пайдалану бойынша практикалық ұсынымдар беріледі).
- 6) пайдаланылған көздердің тізімі.
- 7) қосымшалар (қажет болған жағдайда).

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

8) слайд түріндегі Презентация.

Жобаны бағалау критерийлері:

- 1) жобаның негіздемесі;
- 2) жобалық идеяның креативтілігі;
- 3) жобаны іске асыру жоспары;
- 4) алған білімдерін көрсету;
- 5) әлеуетті нәтижелілік.

Жобаның бағалау парағы

	Критерийлер	Ұпайлар	Пікірлер орны
1	Зерттеу мәселесін тұжырымдау		
2	Қойылған проблемалардың, мақсаттар мен міндеттердің сәйкестігі		
3	жоба тақырыбы		
4	Жобада инновациялық тәсілдерді қолдану,		
5	Жаңалық		
6	Жобаны іске асыру кезеңдерінің құрылымдылығы		
	логика, жүйелілік, толықтық		

Жобалық жұмыстың тұсаукесерін бағалау үшін келесі критерийлер бөлінеді:

0 балл-іске асырылмаған;

1 балл – ішінара іске асырылды;

2 балл-толық іске асырылды.

Жоба бойынша ең жоғары балл саны-12 балл.

Жұмыс үшін балл сомаларын дәстүрлі бағалау нормаларына аударуды келесі схема бойынша жүзеге асыруды ұсынамыз:

«5» (өте жақсы) бағасы 11-12 балл сомасына қойылады.

«4» ұпайы (жақсы) 8-10 баллға сәйкес келеді.

«3» (қанағаттанарлық) балл 6-7 балл сомасына сәйкес келеді.

Тестілеуді бағалау критерийлері

№	Модульдердің атауы	Сағат саны	Сұрақтар саны
1.	Модуль1. Нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету	8	10

Қе АҚ «Ұлттық балаларды оңалту орталығы»

2.	Модуль2. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оңалтудағы ойынтерапевтінің рөлі	25	15
3.	Модуль3.Ойын әрекетін ұйымдастырудың заманауи тәсілдері.	25	15
4.	Модуль4. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың ата-аналарына арналған кеңестер мен ұсыныстар.	18	10
5.	Қорытынды тестілеу	4	
	Барлығы	80	50

Ұпайларды (Балдарды) бағалау шкаласы

баға	Орындалу шегі%	Балдар (ұпайлар)
5	90%-100%	29-35
4	75-89%	23-28
3	50-74%	15-22
2	50% аз емес	20 балдан аз емес